

# Ortasında 30.000 Nüfuslu Şehir



**G**enişliği 1000 metre, uzunluğu 1430 metre olan ve etrafı 50 metreye kadar yükselen anfişyle büyücek bir futbol sahasını andıran ilk deniz şehri 30.000 nüfusu barındırabilecek durumda en ince ayrıntılarına kadar plânlanmıştır. Deniz ortasında böyle bir şehir kurulması fikri, İngiliz (Pilkington Glass Age Development Committee) üyesi Geoffrey A. Jellicce tarafından ortaya atılmıştır. Mimar Hal Moggridge ve mühendis John Martin bu şehrin plânlarını hazırlamışlar ve küçük bir maketini de yapmışlardır. Bu projeye bazı devletler (İngiltere ve Rusya) alâka göstermişler, ancak projenin sahibi olan yetkili komite yapılan plânların olgunlaştırılması için daha elli senelik çalışma devresini gerekli görmüştür. Bu süre içinde bir finansman gurubunun ortaya çıkması ve projenin gerçekleştirilmesi yönünde milyarları bulacak maddî olanakları ortaya koyması ümit edilmektedir. Bu işin yapılabilmesi için teknik imkânların halen mevcut olduğu belirtilmektedir.

Bu şekilde deniz kentleri, nüfusu aşırı derecede çoğalan ve sahili bulunan memleketlerde yapılabilecektir. Sahillerin sığ alanları bu yöndeki çalışmalara elverişli görünmektedir. Örneğin İngiltere'nin Norfolk sahillerinden 24 Km. açıklarında Hewett Field kesimi ilk deniz kentinin kurulabileceği yer olarak seçilmiştir. Plânların maksada uygun şekilde yapılabilmesi için, ortalama 9 metre derinlikte olduğu tespit edilen bu alanda, tabii gaz yataklarının bulunmasının da gelecekte şehir enerjisini sağlama bakımından avantajlı olacağı göz önünde tutulmuştur.

Şehrin etrafı bir kaç yüz metre uzaklıktan içi su ile doldurulacak plâstik torbalarla çevrilecek, 30 metre uzunluk, 1,8 metre çapında biri birine bağlanacak olan bu torbalar dalgakıran vazifesini göreceklerdir. Deniz dibine 6-9 metre aralıklarla çelik ka-

zıklar çakılacak ve bunların üzerine önceden hazırlanabilecek demirli beton kalıplardan 50 metre yükseklikteki çevre duvarı inşa edilecektir. Bu çevre duvarının kesiti (S) şeklinde olacaktır, ki deniz rüzgârlarını şehir üzerinden aşırılsın. Bu duvarın şehre bakan iç yönü 16 kademeli, anfi biçiminde ter-tilenerek buralara fabrika ve bürolar yerleştirilecektir. Çevre duvarının kuzey alanına, tabii gaz'a çalışan kuvvet santrallerinin yerleştirilmesi öngörülmüştür ve santralin ısı artığından da denizden içme suyu sağlamak amacıyla kurulacak tesislerde faydalanacaktır. Bu tesislerde elde edilecek içme suyunun bir kısmı döşenecek bir boru hattı ile karaya taşınarak en yakın kentlere verilecektir. Hava ile şişirilmiş plâstik bir perde de fırtınalı havalarda çevre duvarının giriş ağızını koruyacaktır. İç limanda uygun yerlere büyük beton pontonlar yerleştirilecek ve bunlar deniz dibine tespit edilerek, üzerlerine plâstik malzemeden üç katlı binalar kurulacaktır. Bu binalarda 30.000 insana barınma imkânı sağlanacaktır. İç limanda yalnız elektrikle çalışan kayıklar işleyecek, hava yastıklı, hızlı taşıma araçları kıyı kentleriyle bağlantıyı sağlayacaktır.

Şehir nüfusunun bir kısmı balıkçılıkla geçimlerini sağlarken, diğerler deniz yosunlarıyla gıda maddeleri ve sunî gübre yapımıyla uğraşacaklardır. Deniz suyundan magnezyum, brom, iyot, stronyum, rubidyum ve bakır gibi kimyasal elementler üretilecek ve bu husus deniz kenti insanların önemli bir çalışma alanı olacaktır. Öngörülen teknik üniversitede balıkçılık ve deniz bilimi birinci plânda okutulacaktır. Tiyatrolar, sinema ve konser salonlarının yapımı ihmal edilmemiş, turistler için de büyük bir akvaryum plânlanmıştır.

*Bild der Wissenschaft'tan  
Çeviren: Nuri ÖZSOY*